

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางเพศของประชาชนในหมู่บ้านที่มีและไม่มีการแต่งงานกับชาวต่างชาติในเขตเทศบาลตำบลบ้านไต้ อำเภอยะนิง จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับ

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติในการแสดงพฤติกรรมทางเพศ

2.2.1 แนวคิดบรรทัดฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ

2.2.2 แนวคิดทางด้านมาตรฐานซื่อและการยอมรับพฤติกรรมทางเพศ

2.2.3 แนวคิดความเบี่ยงเบนเชิงบรรทัดฐาน

2.2.4 แนวคิดความเบี่ยงเบนเชิงสัมพัทธ์

2.3 สังคมไทยกับการยอมรับพฤติกรรมทางเพศ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยภายในประเทศ

3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ที่ตั้งและขนาดพื้นที่ ตำบลบ้านไต้ อำเภอยะนิง จังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่ในเขตเทศบาล 27.39 ตารางกิโลเมตร มีระยะทางห่างจากจังหวัดขอนแก่น 25 กิโลเมตร และห่างจากอำเภอยะนิง จังหวัดขอนแก่น 13 กิโลเมตร

ลักษณะภูมิประเทศทั่วไป เป็นที่ราบสภาพดินปนทราย และพื้นที่บางส่วนเป็นดินเหนียว ด้านทิศตะวันตกเป็นที่สูง ด้านทิศใต้เป็นที่ราบลุ่ม มีลำห้วยไหลผ่าน 1 สาย คือ ห้วยเข้ มีน้ำไหลผ่านในช่วงฤดูฝน ในช่วงฤดูแล้งจะมีน้ำเหลืออยู่ในลำห้วยตลอดทั้งปี แหล่งเก็บน้ำคือแก่งกุดโคก เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออก ห่างจากสำนักงานเทศบาลประมาณ 800 เมตร เป็นแหล่งน้ำสำคัญที่ใช้ในการเกษตรกรรม ประมงพื้นบ้านและเป็นแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคของประชาชนในพื้นที่

อาณาเขตของเทศบาลตำบลบ้านไต้ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	มีพื้นที่ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง
อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น	
ทิศใต้	มีพื้นที่ติดต่อกับกิ่งอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น
ทิศตะวันออก	มีพื้นที่ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสมบูรณ์
กิ่งอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น	
ทิศตะวันตก	มีพื้นที่ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม
อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น	

สภาพภูมิประเทศของเทศบาลตำบลบ้านไต้ พื้นที่ส่วนใหญ่ด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบ ด้านทิศใต้เป็นที่ราบลุ่ม มีแหล่งน้ำที่สำคัญคือ แก่งกุดโคก ใช้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำทางการเกษตรและประมงพื้นบ้าน ในช่วงฤดูฝนมีลำห้วยไหลผ่าน จากด้านทิศตะวันออกมาทิศตะวันตก ไหลมาบรรจบที่แก่งกุดโคก พื้นที่บางส่วนเป็นที่ดอน มีแม่น้ำชีไหลผ่านทางด้านทิศตะวันออกแบ่งเขตอำเภอพระยืนกับกิ่งอำเภอบ้านแฮด พื้นดินโดยทั่วไปเป็นดินร่วนปนทราย ไม่อุ้มน้ำ และบางส่วนเป็นดินเหนียวแต่มีส่วนน้อย พืชพันธุ์ธรรมชาติโดยทั่วไปมีลักษณะเป็นทุ่งหญ้าและป่าโปร่งแบบป่าไม้ผลัดใบ

สภาพภูมิอากาศ แบ่ง 3 ฤดูกาล คือ

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือน กุมภาพันธ์ ไปจนถึงเดือนพฤษภาคม ภูมิอากาศแห้งแล้งมาก โดยเฉพาะเดือนเมษายนโดยเฉลี่ยอุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส

ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนพฤษภาคม หรือต้นเดือนมิถุนายน ไปสิ้นสุดเดือนตุลาคม

ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนตุลาคม ไปสิ้นสุดเดือนกุมภาพันธ์ โดยเฉลี่ยอุณหภูมิ

23 องศาเซลเซียส

การคมนาคม มีเส้นทางการคมนาคม ดังนี้

ด้านทิศตะวันออก จากตัวจังหวัดขอนแก่น มาตามถนนทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 2 (ถนนมิตรภาพ) เลี้ยวซ้ายเข้าบ้านโนนสมบูรณ์ มาตามถนน รพช. ผ่านลำน้ำชีเข้ามาในเขตเทศบาล ระยะทางประมาณ 25 กิโลเมตร มีรถยนต์โดยสารวิ่งตลอดทั้งวัน

ด้านทิศตะวันตกมีเส้นทาง 2 เส้นทาง คือ

1. จากอำเภอพระยืน มาตามถนนสายบ้านทุ่ง-มัญจาคีรี ไปทางด้านทิศใต้ เลี้ยวซ้ายเข้าถนน รพช. บ้านบ่อแก ผ่านบ้านขามป้อมเข้าเขตเทศบาล ระหว่างทาง 13 กิโลเมตร ไม่มีรถโดยสารประจำทาง

2. จากอำเภอพระยืน มาตามถนนสายบ้านทุ่ม-มัญจาคีรี ไปทางทิศเหนือ เลี้ยวขวาเข้าถนน รพช. สายไปบ้านหนองแวง ถึงบ้านหนองแวง เลี้ยวขวาขึ้นถนน รพช. ไปตามถนน รพช. เข้าเขตเทศบาลตำบลบ้านดั้น ระยะทาง 16 กิโลเมตร ไม่มีรถโดยสารประจำทางผ่าน การสื่อสาร มีโทรศัพท์สาธารณะครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด การติดต่อสื่อสารเป็นไปด้วยความสะดวก

การบริการด้านไฟฟ้าให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านดั้น อยู่ในความควบคุมของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอพระยืน ไฟฟ้าที่นำไปใช้ประโยชน์มีหลายประเภท ได้แก่ บ้านพักอาศัยเพื่อการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม ส่วนราชการ และไฟฟ้าสาธารณะตามชุมชนทั้ง 18 ชุมชน ในเขตเทศบาล และยังมีบางส่วนของชุมชนที่ต้องการให้มีการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะเพิ่มขึ้น เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน

เขตการปกครอง แบ่งออกเป็น 18 ชุมชน ครอบคลุม 6 หมู่บ้าน คือ

1. บ้านดั้น หมู่ที่ 1
2. บ้านดั้น หมู่ที่ 2
3. บ้านโจดใหญ่ หมู่ที่ 3
4. บ้านคงเก่า หมู่ที่ 4
5. บ้านคงกลาง หมู่ที่ 5
6. บ้านหินกอง หมู่ที่ 6

ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านดั้น มีทั้งหมด 18 ชุมชน คือ

1. ชุมชนไทยเจริญ
2. ชุมชนโนนกลาง
3. ชุมชนตะวันลับฟ้า หมู่ที่ 1
4. ชุมชนตะวันทองแสง
5. ชุมชนสมเด็จ
6. ชุมชนคงเงินพัฒนา

7. ชุมชนดงทองพัฒนา	8. ชุมชนศรีพิมล
9. ชุมชนร่มโพธิ์ทอง	10. ชุมชนควงมาลา
11. ชุมชนตะวันลับฟ้า หมู่ที่ 5	12. ชุมชนศรีวิไล
13. ชุมชนดงกลางพัฒนา	14. ชุมชนบ้านน้อยพัฒนา
15. ชุมชนกาบบัวทอง	16. ชุมชนหินกอง
17. ชุมชนประชาสามัคคี	18. ชุมชนโจคมิ่งมงคล

การประปา ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านไต้้น หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 5 บางส่วนใช้ประปาส่วนภูมิภาคที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในเขตเทศบาล โดยอาศัยแหล่งน้ำจากแม่น้ำชี ที่อยู่ทางทิศตะวันออกของเทศบาล ซึ่งมีน้ำอย่างพอเพียงตลอดทั้งปีและราษฎรบางส่วนในบ้านไต้้น หมู่ที่ 1,2,3,4 ใช้น้ำประปาหมู่บ้านและประปาของกรมโยธาธิการในช่วงฤดูแล้งค่อนข้างจะขาดแคลนน้ำ เนื่องจากน้ำใต้ผิวดินไม่เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งในอนาคตคาดว่าประชาชนจะหันมาใช้บริการจากการประปาส่วนภูมิภาคทั้งหมด ซึ่งจะมีน้ำใช้อย่างพอเพียงตลอดปี

ประชากรในเขตเทศบาลมีทั้งหมด 6,469 คน จำนวน 1,434 ครัวเรือน แยกเป็นชาย จำนวน 2,153 คน หญิง จำนวน 3,316 คน (รายงานสถิติจำนวนประชากร จังหวัดขอนแก่น. 2546 : 16)

การศึกษาในเขตเทศบาลตำบลบ้านไต้้น มีโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ดังนี้

ระดับประถมศึกษา ได้แก่

1. โรงเรียนชุมชนบ้านไต้้นศรีพิมลวิทยา
2. โรงเรียนบ้านดงเก่า
3. โรงเรียนบ้านดงกลาง
4. โรงเรียนบ้านโจคใหญ่

ระดับมัธยมศึกษา ได้แก่ โรงเรียนประชารัฐวิทยาเสริม

การสาธารณสุข มีจำนวน 1 แห่ง คือ สถานีอนามัยตำบลบ้านไต้้น มีบุคลากร คือ เจ้าพนักงานสาธารณสุข จำนวน 4 คน

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

เมื่อมีคดีในเรื่องเหตุการณ์ที่เป็นภัยอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เกิดขึ้นในเขตเทศบาลตำบลบ้านไต้้น ประชาชนจะไปแจ้งเหตุที่สถานีตำรวจอำเภอพระยืน ซึ่งมีระยะทางจากเขตเทศบาลตำบลบ้านไต้้น 13 กิโลเมตร ถนนที่ใช้ในการเดินทางสะดวก และไปแจ้งเหตุ

ที่ป้อมยามตำรวจในเขตเทศบาล ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำอยู่ป้อมยามตลอด 24 ชั่วโมง หากได้รับแจ้งเหตุ เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถเข้าไปจุดเกิดเหตุทันทีและในชุมชนทั้ง 18 ชุมชน ในเขตเทศบาล ได้มีการตั้งกรรมการบริหารชุมชน โดยมีฝ่ายป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชน หรือแจ้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้ใหญ่บ้านทั้ง 6 หมู่บ้าน และกำนันตำบลบ้านโต้น ซึ่งเป็นฝ่ายปกครอง ได้ทันที บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ดูแลและสอดส่องระวังภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านโต้น

ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรธรรมชาติ มี 2 อย่าง คือ

1. ดิน ลักษณะดินส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านโต้น จะเป็นดินร่วนปนทราย แต่จะมีบางส่วนเป็นดินเหนียว บริเวณที่เป็นดินทรายหรือดินร่วนปนทรายจะมีความอุดมสมบูรณ์มาก เทศบาลตำบลบ้านโต้นมีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุม 27.39 ตารางกิโลเมตร

2. แหล่งน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญในเขตเทศบาลตำบลบ้านโต้น ได้แก่ แก่งกุดโคก เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่สามารถกักเก็บน้ำได้จำนวนมาก และเป็นแหล่งน้ำที่รองรับน้ำที่ไหลมาจากด้านทิศตะวันตกของเทศบาลตามห้วยแซ่ มีความยาว 3 กิโลเมตร ไหลมารวมกันที่แหล่งน้ำธรรมชาติแห่งนี้ ก่อนจะถูกระบายออกไปลำน้ำชีที่อยู่ด้านทิศตะวันออกของแก่งกุดโคก และเป็นแหล่งน้ำที่แก้ไขปัญหาหน้าท่วมไร่นา รวมทั้งบ้านเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลบ้านโต้น

สิ่งแวดล้อม

สภาพพื้นที่ค่อนข้างเป็นชุมชนในชนบท ไม่มีความแออัดในชุมชน เนื่องจากมีพื้นที่จำนวนมาก ชุมชนบางส่วนอยู่ติดต่อกัน ชุมชนบางชุมชนจะอยู่ห่างจากกันค่อนข้างไกล และในเขตชุมชนไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นมลพิษทางอากาศ จึงปลอดภัยจากมลพิษทางอากาศ ส่วนมลพิษทางปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลไม่มีเนื่องจากเทศบาล สามารถจัดเก็บขยะได้ครอบคลุมทุกวัน โดยไม่มีขยะตกค้างและแหล่งกำจัดอยู่ห่างจากแหล่งชุมชน จึงไม่เกิดมลพิษในเขตเทศบาลตำบลบ้านโต้น

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับ

โรเจอร์ (Rogers: อ้างถึงใน วันทนี วาสิกะสิน. 2541 : 20) ให้ความหมายว่าเป็นกระบวนการใช้ความคิดของบุคคลเริ่มตั้งแต่ได้รับรู้ว่าพฤติกรรม ผ่านขั้นต่าง ๆ จนถึง การยอมรับ โดย เบลล์, โบลินด์ และ โรเจอร์ (Beal, Bohlen and Rogers. 1962 ; อ้างถึงใน วันทนี วาสิกะสิน. 2526 : 30) ได้แบ่งกระบวนการยอมรับออกเป็น 5 ขั้น ได้แก่

1. ขั้นรับรู้ (Awareness)
2. ขั้นสนใจ (Interest)
3. ขั้นประเมินค่า (Evaluation)
4. ขั้นทดลอง (Trial)
5. ขั้นยอมรับ (Adoption)

กระบวนการยอมรับแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน รายละเอียดของขั้นตอนต่าง ๆ มี ดังนี้

1. ขั้นรับรู้ (Awareness) คือ การที่บุคคลรับรู้ว่ามีแนวคิดหรือพฤติกรรม แต่ยังไม่มีความรู้สึกซึ่งเกี่ยวกับเนื้อหาและรายละเอียดต่าง ๆ การรับรู้ที่สำคัญที่เกี่ยวกับกระบวนการยอมรับ ได้แก่ การรับรู้ที่สามารถกระตุ้นให้เกิดความสนใจ ที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมเพิ่มเติม หรือการรับรู้ที่จะนำไปสู่ขั้นต่อไปของกระบวนการยอมรับ เพราะการรับรู้แต่ละครั้งไม่จำเป็นจะต้องมีกระบวนการยอมรับขั้นอื่นๆ ตามมาเสมอไปแต่การรับรู้เรื่องที่ตรงปัญหา ความต้องการของประชากร หรือเป็นสิ่งที่สามารถมองเห็นประโยชน์ที่ตามมาได้อย่างชัดเจน (Perceived Advantage) เหล่านี้ย่อมจะกระตุ้นให้เกิดความสนใจได้ง่ายกว่าการรับรู้ในเรื่องทั่ว ๆ ไป

ฮิสส์วิงเจอร์ (Hissinger. 1959 ; อ้างถึงใน จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. 2529 : 24) ได้ชี้ให้เห็นว่าข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมไม่ทำให้เกิดการรับรู้ แม้ว่าบุคคลนั้นอาจจะกำลังแสวงหาอยู่ นอกจากพฤติกรรมนั้นจะตรงกับความต้องการหรือสามารถแก้ปัญหาได้ การรับรู้ นั้นจึงจะเกิดขึ้น โรเจอร์ (Rogers) ก่อนข้างจะเชื่อว่าการรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมจะทำให้เกิดความต้องการตามมามากกว่าจะมีความต้องการแล้วแสวงหา

จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์ (2529 : 24) มีความเห็นว่า เป็นไปได้ทั้งสองกรณีในการเผยแพร่พฤติกรรมที่ไม่ตรงกับความต้องการ แม้ว่าจะไม่มีการรับรู้ในครั้งแรก แต่ถ้าได้กระทำซ้ำ ก็จะทำให้เกิดการรับรู้สนใจ และมีความต้องการตามมาได้ แต่ในการเผยแพร่ครั้งแรกนั้นควรจะได้

เลือกพฤติกรรมที่ตรงกับความต้องการหรือความสามารถจะแก้ปัญหามีอยู่ได้ก่อน เพราะจะทำให้ได้รับความสนใจมากกว่า และในการเผยแพร่จะประสบผลสำเร็จได้มากกว่าเป็นการนำทางสำหรับการเผยแพร่พฤติกรรมเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

2. **ขั้นสนใจ (Interest)** ในขั้นนี้ประชากรจะเกิดความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรม ขั้นนี้ยังไม่มี การประเมินนวัตกรรมเข้ากับสถานการณ์ที่แท้จริงของแต่ละบุคคล เพียงแต่ต้องการความรู้เพิ่ม ฉะนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับในขั้นตอนนี้ ได้แก่ ความรู้ (Cognitive or Knowing) เกี่ยวกับพฤติกรรม การแสวงหาข้อมูลในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนมากกว่าในขั้นที่ 1 การเพิ่มความรู้ ยิ่งทำได้มากเท่าใด ความรู้สึกว่าจะต้องเสี่ยงของประชากรจะลดลงมากเท่านั้น ซึ่งมีผลต่อขั้นประเมินที่กำลังจะตามมาอีกด้วย ความรู้ยังขึ้นอยู่กับจิตลักษณะบางประการของประชากร เป็นต้นว่า ความทันสมัย ความชอบเปลี่ยนแปลง ทักษะคติและปทัสถานของระบบสังคม (Social System Norms) ที่ทันสมัย มีระบบสื่อสารมวลชนที่ดี และเปิดโอกาสให้สิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ เข้าสู่ชุมชน เพื่อช่วยกระตุ้นการแสวงหาความรู้ในขั้นนี้ได้เป็นอย่างดี

3. **ขั้นประเมิน (Evaluation)** บุคคลใช้ความสามารถทางสมอง เพื่อประเมินนวัตกรรมเข้ากับสถานการณ์ของตน ขั้นนี้เป็นการทดลองในระดับความคิด (Mental Trial) ถ้าประชากรมีความรู้สึกว่าการพัฒนานั้นมีคุณค่าและมีประโยชน์ ก็จะลงมือทดลองทำดูในขั้นที่ 4 ซึ่งเป็นการทดลองในภาคปฏิบัติ ประชากรแต่ละคนย่อมมีความไม่แน่ใจในผลที่จะได้รับจากพฤติกรรม เขาจะมีความรู้สึกว่าจะต้องเสี่ยง เนื่องจากความไม่รู้จักและไม่เคยมีประสบการณ์ขั้นนี้ ประชากรต้องการแรงกระตุ้นจากเพื่อนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ความสำคัญของขั้นนี้ คือ การสร้างความรู้สึก (Affective) ที่ดีต่อพฤติกรรม ฉะนั้น ความรู้และข้อมูลต่าง ๆ ในขั้นที่ 2 จะเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้ขั้นนี้ประสบผลสำเร็จและต่อเนื่องไปยังกระบวนการในขั้นที่ 4

4. **ขั้นทดลอง (Trial)** เป็นขั้นที่ประชากรลงมือทดลองทำ ดูเพียงบางส่วนในสถานการณ์จริงของเขาเอง เป็นการขำความไม่แน่ใจว่าผลจะดีจริงอย่างที่คิดในประเมินไว้หรือไม่ ในขั้นนี้ความรู้เกี่ยวกับวิธีทำ (How to knowledge) มีความสำคัญมากในขั้นนี้ ตัวแปรทางเศรษฐกิจจะสามารถอธิบายได้ดีกว่าตัวแปรอื่น ๆ ฉะนั้น การดำเนินงานทดลองต้องระมัดระวังให้ถูกต้องตามหลักวิชาการเพื่อให้ผลงานที่ได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากพอที่จะเกิดเป็นแรงจูงใจให้ยอมรับในโอกาสต่อมา

มาร์ช และซิมมอน (March and Simon. 1958 : 178) ได้พูดถึงความสำคัญของขั้นประเมินและขั้นทดลองนี้ว่า เป็นขั้นทดลองและกระบวนการคัดเลือก (Screening Process) อยู่ใน

โอกาสที่กระบวนการยอมรับจะสิ้นสุด ไม่ต่อเนื่องไปยังขั้นอื่นอีก มีตลอดเวลาและอาจเกิดขึ้นได้ในทุกขั้น แต่ในขั้นที่ 3 และขั้นที่ 4 นี้ แนวโน้มที่กระบวนการจะไม่ต่อมามากกว่าทุก ๆ ขั้น

5. ขั้นการยอมรับ (Adoption) เป็นขั้นสุดท้ายของกระบวนการยอมรับของประชากรที่รับพฤติกรรมไปใช้อย่างเต็มที่ ไม่ใช่ทำเพียงเล็กน้อยเหมือนในขั้นทดลอง ขั้นนี้เกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavior) ความสำคัญของขั้นนี้อีกอย่าง คือ การพิจารณาผลการทดลองใน ขั้นที่ 4

จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์ (2529 : 23) กล่าวว่า กระบวนการยอมรับ 5 ขั้นนี้เป็นที่ยอมรับในหมู่นักวิจัย เรื่อง การเผยแพร่ในอดีตมากแต่ในปัจจุบันได้รับการวิจารณ์ว่าง่ายและมีความคลาดเคลื่อนหลายอย่างดังต่อไปนี้

1. รูปแบบของการยอมรับนี้จบลงด้วยการตัดสินใจยอมรับ ซึ่งในความเป็นจริงอาจปฏิเสธและไม่ยอมรับก็ได้ ฉะนั้น กระบวนการยอมรับควรจะเปลี่ยนชื่อเพื่อให้มีความหมายครอบคลุมโอกาสที่มีการไม่ยอมรับเกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้ในแผนผังใหม่ของโรเจอร์ (Rogers. 1974 ; อ้างถึงในจิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. 2529 : 16) ได้เปลี่ยนชื่อเป็นกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับวิทยาการแผนใหม่ (Innovation – Decision Process) แทนที่จะใช้กระบวนการยอมรับ (Adoption Process) อย่างเดิม

2. ขั้นต่าง ๆ ในกระบวนการยอมรับอาจไม่เรียงลำดับ และในบางครั้งก็ข้ามขั้นไปบ้างโดยเฉพาะขั้นทดลอง มีพฤติกรรมหลายอย่างที่มีการยอมรับโดยไม่ได้ทดลอง นอกจากนี้การประเมินตามความเป็นจริงมีอยู่ทุกขั้นตอนตลอดกระบวนการมากกว่าจะมีเฉพาะในขั้นที่ 3 เท่านั้น โรเจอร์ (Rogers) จึงได้ตัดขั้นตอนนี้ โดยถือว่าการประเมินตลอดกระบวนการ และเล็งไปใช้ส่วนที่เกี่ยวกับทัศนคติ (Persuasion Function) ซึ่งหมายถึง ความพอใจหรือไม่พอใจ

3. โดยปกติกระบวนการนี้ไม่จำเป็นจะต้องสิ้นสุดลงด้วยการยอมรับเสมอไป โอกาสที่จะไม่ยอมรับก็มีพอ ๆ กัน ดังนั้น โรเจอร์ (Rogers) จึงเปลี่ยนจากคำว่า ยอมรับ (Adoption) มาเป็นส่วนที่เกี่ยวกับการตัดสินใจ (Decision Function) ยิ่งไปกว่านั้น กระบวนการนี้ น้อยนักที่จะสิ้นสุดอยู่เพียงการยอมรับหรือไม่ยอมรับ เพราะบุคคลมักแสวงหาข้อมูลเพื่อยืนยันความถูกต้องในการตัดสินใจ ซึ่งการกระทำดังนี้อาจมีผลให้เปลี่ยนจากการยอมรับเป็นการเลิกรับ (Discontinuance) หรือเปลี่ยนจากไม่ยอมรับมาเป็นยอมรับในเวลาต่อมา ดังนั้น โรเจอร์ (Rogers) จึงเพิ่มส่วนที่เกี่ยวกับการยืนยันการตัดสินใจ (Confirmation Function) ขึ้นมาในแผนผังใหม่

นอกจากนี้ โคลแกนด์ และโควิดล์ (Klonglan and Coward. 1970 ; อ้างถึงในจิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. 2529 : 12) ได้อธิบายกระบวนการยอมรับ โดยแบ่งกระบวนการยอมรับออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การยอมรับในระดับความคิด (Symbolic Adoption)
2. การยอมรับในการปฏิบัติ (Use of Innovation)

โดย Klonglan และ Coward (1970 ; อ้างถึงใน วันทนีย์ วาสิกะสิน. 2541 : 4)
ได้เขียนแผนภูมิในกระบวนการยอมรับ ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กระบวนการยอมรับ

เบลล์ และโบเลนด์ (Beal and Bohlen. 1957 ; อ้างถึงใน จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. 2529 : 19) ได้พูดถึงกระบวนการยอมรับว่า เป็นขั้นทดลองในระดับความคิด (Mental Trial) นั่นคือ วิทยาการแผนใหม่ได้ถูกนำมาประเมินเข้ากับสถานการณ์ในลักษณะของนามธรรม ซึ่งผลของการประเมินอาจทำให้เกิดการยอมรับหรือไม่ยอมรับในระดับความคิด การยอมรับในขั้นนี้จะมีอิทธิพลโดยตรงต่อการยอมรับหรือไม่ยอมรับในระดับความคิด การยอมรับในขั้นนี้จะมีอิทธิพลโดยตรงต่อการยอมรับในภาคปฏิบัติ และการใช้ต่อเนื่องในเวลาต่อมา หรืออาจหยุดอยู่เพียงเท่านั้น ก็เป็นไปได้บ่อยครั้งที่พบว่าวิทยาการแผนใหม่หลายอย่างเป็นที่ยอมรับในระดับความคิด แต่ไม่เป็นที่ยอมรับในภาคปฏิบัติ และการใช้ในระยะต่อมานั้นคือ กระบวนการยอมรับสิ้นสุดที่การยอมรับในระดับความคิดเท่านั้น ในขั้นนี้ตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจจะสามารถอธิบายถึงความต่อเนื่องของกระบวนการยอมรับได้ดีที่สุด

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติในการแสดงพฤติกรรมทางเพศ

2.2.1 แนวคิดบรรทัดฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ (Sexuality Norms)

โดยทั่วไปเมื่อพิจารณาอย่างกว้าง ๆ แล้ว บรรทัดฐานที่ควบคุมพฤติกรรมทางเพศของสตรีเกี่ยวข้องกับบรรทัดฐานอื่น ๆ ที่ควบคุมพฤติกรรมทั่วไปของสตรี แคทธารีนแมคคินนอนซ์ (Catharine Mackinnon) กล่าวว่า “เรื่องเพศ (Sexuality) เปรียบเสมือนแกนกลางแห่งความไม่เสมอภาคทางเพศ” แมคคินนอนซ์ (Mackinnon. 1982 : 533) ได้วิเคราะห์ไว้ ผู้หญิงคือ ผู้ที่ถือว่าตนเอง และถูกผู้อื่นถือว่าเป็นบุคคลซึ่งมีกิจกรรมทางเพศของตนดำรงอยู่เพื่อบุคคลอื่น อันหมายถึงผู้ชายนั่นเอง กิจกรรมทางเพศของสตรี หมายถึง ความสามารถที่จะปลุกเร้าความปรารถนาทางเพศของสตรีนั้นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของบุรุษดังกล่าวข้างต้นย่อมจะประเมินพฤติกรรมทางเพศของสตรีที่มีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันไปจากนี้ เช่น การมีพฤติกรรมทางเพศเพื่อความสำราญส่วนตัวว่าเป็นสิ่งที่ไม่สมควร ดังจะเห็นได้จากประเด็นเรื่องของการมารดานอกสมรส และในการทำแท้ง กล่าวคือ

คริสติน ลักซ์เกอร์ (Kristion Luker. 1978 : 24) ได้ศึกษา ผู้ที่มารับบริการทำแท้งที่ California Abortion Clinic และพบว่าเหตุผลหนึ่งซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ตอบคำถามที่ว่า ทำไมไม่ถึงยอมเสี่ยงมีเพศสัมพันธ์ โดยมีได้คุมกำเนิดอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสตรีเหล่านี้เชื่อว่าการใช้วิธีคุมกำเนิดส่อให้เห็นถึงว่า พวกเธอมีกิจกรรมทางเพศเช่นนี้บ่อย ๆ เป็นประจำเสมอ ในทัศนะของสตรีเหล่านี้ ผู้หญิงที่วางแผนการคุมกำเนิดอย่างดี คือผู้หญิงที่กระตือรือร้นต้องการที่จะร่วมประเวณี ซึ่งทำให้คุณค่าในเชิงสถานภาพของตนลดต่ำลง และเมื่อผลที่ติดตามจากกิจกรรมทางเพศที่มีได้คุมกำเนิดอย่างรอบคอบ คือ ตั้งครรภ์ ทางเลียงทางหนึ่งที่จะปกปิดสังคมมิให้รู้ว่าตนละเมิดบรรทัดฐานเกี่ยวกับกิจกรรมทางเพศก็คือ การทำแท้ง ซึ่งถ้าหากมีผู้รับรู้อสตรีเหล่านี้ก็จะต้องถูกประณามในฐานะที่ละเมิดบรรทัดฐานเกี่ยวกับความเป็นแม่อีกด้วย บรรทัดฐานที่จะควบคุมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศค่อนข้างจะมีลักษณะเป็นข้อห้ามที่สำคัญ การละเมิดจากนี้รูปแบบและการประเมินต่าง ๆ ต่อพฤติกรรมทางเพศยังสามารถสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะ โดยส่วนรวมของความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง นอกเหนือไปจากด้านอื่น ๆ ของบริบททางด้านสังคมและวัฒนธรรม ดังที่กัทท์แมชเชอร์ (Guttmacher. 1969 : 165) แสดงทัศนะไว้ว่า “ ในช่วงระยะเวลาหนึ่งซึ่งความสำราญทางเพศยังได้รับการพิจารณาโดยแพร่หลายว่าเป็นสิ่งผูกขาดเฉพาะผู้ชายเท่านั้น ทำให้การร่วมประเวณีจึงถูกมองว่าเป็น “บาป” ที่จำเป็นต้องมี ซึ่งอนุญาตให้ผู้ชายในฐานะที่มีลักษณะทางธรรมชาติที่อยู่ระดับพื้นฐานมากกว่า (Baser Nature) และผู้หญิงเองจะต้องยอมอดทนเพื่อตอบสนองต่อสิ่งนี้ เพราะถือว่าเป็นสิ่งยากจะหลีกเลี่ยง แต่สำหรับผู้หญิงที่สนุกสนานและพอใจกับ

การร่วมเพศนั้นจะถูกพิจารณาว่าเกือบจะเป็นความชั่วร้ายที่เดียวสำหรับ เบลล์ (Bell. 1981 : 268) ซึ่งศึกษากรณีเกี่ยวกับการทำแท้งให้ทัศนะ ถึงข้อโต้แย้งเกี่ยวกับกฎหมายการทำแท้งว่าเหตุผลประการหนึ่งที่มี ผู้คัดค้านเสรีภาพในการทำแท้งมาจากความเป็นจริงที่ว่า ผู้หญิงส่วนใหญ่ที่ทำแท้งในสหรัฐอเมริกา คือ ผู้หญิงที่มีได้แต่งงาน การอนุญาตให้ผู้หญิงที่ตั้งครรภ์เหล่านี้หลีกเลี่ยงจากการตั้งครรภ์ที่บีบบังหรือการตั้งครรภ์ที่ไม่ถูกต้อง โดยใช้การทำแท้งเป็นหนทางออก ได้รับการพิจารณาว่าเป็นการสนับสนุนต่อบาป และเป็นการยอมรับการปฏิเสธคุณธรรมอันดีงาม จากผลงานการศึกษาวิจัยและทัศนะเชิงวิชาการต่าง ๆ ที่กล่าวไปแล้ว ซึ่งให้เห็นว่าการยอมรับพฤติกรรมทางเพศของสตรียังถูกจำกัดอยู่ในกรอบบรรทัดฐานแบบประเพณี และการละเมิดบรรทัดฐานดังกล่าวจะนำมาซึ่งความไม่พอใจหรือการประณามจากสังคม นอกจากนี้ โรซัลโด (Rosaldo. 1974 : 23) ยังได้วิเคราะห์ไว้ว่า ในการที่ฐานะของชายและหญิงแตกต่างกัน อาจอธิบายได้ด้วยแนวความคิดความตรงกันข้ามของกิจกรรมในครัวเรือนและกิจกรรมสาธารณะกล่าวคือ หญิงจะต้องเกี่ยวกับกิจกรรมในครัวเรือน ซึ่งครัวเรือนนี้ หมายถึง สถาบันขนาดเล็กและรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นแม่และเด็ก ส่วนชายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางด้านสาธารณะซึ่ง หมายถึง กิจกรรมสถาบัน และรูปแบบการสมาคมสังสรรค์ที่เกี่ยวกับการจัดระเบียบ และสนับสนุนการดำรงอยู่ของครอบครัวหรือกลุ่มแม่และเด็ก โรซัลโด ได้กล่าวว่าคุณสมบัติที่แตกต่างกันของกิจกรรมสองประเภทนี้เองที่เป็นสิ่งจัดแนวทางกิจกรรมของแต่ละเพศ และเหตุผลหลักที่ทำให้ผู้หญิงต้องรับหน้าที่ทำกิจกรรมประเภทครัวเรือน ก็เนื่องจากผู้หญิงจะต้องรับบทบาทการเป็นมารดา และบทบาทนี้มีผลกระทบถึงเรื่องพฤติกรรมทางเพศ คือ การที่หญิงเป็นตัวหลักในการทำกิจกรรมในครัวเรือนเป็นหน่วยสำคัญในการจัดเวลาทางสังคมต่อบุคคล จึงทำให้ผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะต้องอยู่ภายใต้ข้อจำกัดที่แน่นหนากว่าชาย อันเป็นผลให้พฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้หญิงถูกจำกัดมากกว่าผู้ชาย จนอาจจะกล่าวได้ว่า ในทุก ๆ วัฒนธรรม กิจกรรมทางเพศที่สังคมจะยอมรับให้ผู้หญิงกระทำนั้น ถูกจำกัดวงมากกว่าผู้ชาย ยิ่งกว่านั้นในฐานะที่จะต้องเป็นผู้อบรมสั่งสอนเด็ก เด็กหญิงมักจะถูกสั่งสอนให้มีทัศนคติเชิงอนุรักษ์มากกว่าชาย ประกอบกับสถานการณ์แวดล้อมทางสังคมที่กำหนดขอบเขตพฤติกรรมของหญิงไว้อย่างจำกัดทำให้ผู้หญิงมีลักษณะอนุรักษ์ต่าง ๆ มากกว่าชาย ทั้งหมดที่กล่าวไป คือ ส่วนของกรอบทฤษฎีที่นำมาใช้อธิบายเรื่องการยอมรับพฤติกรรมทางเพศของสตรีกับระบบบรรทัดฐานการควบคุมทางสังคม และโครงสร้างสังคมที่เน้นความเป็นใหญ่ของชายเหนือหญิง ซึ่งต่อไปจะกล่าวถึงเฉพาะแนวความคิดเรื่องมาตรฐานซ้อน และมาตรฐานซ้อนกับการยอมรับพฤติกรรมทางเพศของสตรี

2.2.2 แนวคิดทางด้านมาตรฐานซ้อนและการยอมรับพฤติกรรมทางเพศของสตรี

มาตรฐานซ้อน (Double Standards) หมายถึง “การพิจารณาโดยใช้เกณฑ์อันหนึ่งประเมินพฤติกรรมของผู้ชาย และใช้เกณฑ์อีกอันหนึ่งประเมินพฤติกรรมของผู้หญิง ทำให้ชายและหญิงถูกพิจารณาตัดสินอย่างแตกต่างกันในพฤติกรรมเดียวกัน” โดยที่มาตรฐานซ้อนเป็นผลมาจากโครงสร้างสังคมที่เน้นความเป็นใหญ่ของชายเหนือหญิง ดังที่ ริสซ์ (Reiss, 1971 : 40)

อธิบายด้วยหลักการและเหตุผลเชิงทฤษฎีว่า แกนหลักของมาตรฐานซ้อนดูเหมือนจะเกี่ยวข้องกับแนวความคิดในแง่ความเป็นผู้อยู่ในฐานะต่ำกว่าของสตรี มาตรฐานดังกล่าวนี้ได้ให้สิทธิต่าง ๆ แก่บุรุษมากกว่าสตรี และถือว่าการแบ่งสรรสิทธิต่าง ๆ ในลักษณะดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่ถูกต้อง และมาตรฐานซ้อนนี้เอง โดยเนื้อแท้แล้วเป็นสิ่งที่บ่งบอกหรือนิยามสิทธิและหน้าที่สำหรับชายและหญิงที่แตกต่างกันในหลาย ๆ แง่มุม และสิ่งหนึ่งซึ่งถูกนิยามให้แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดก็คือ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของปัจเจกบุคคลที่จะมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศตรงข้าม ซึ่งเป็นประเด็นหลักของการวิจัยครั้งนี้กล่าวคือ แม้แต่ปัจจุบันโดยธรรมเนียมแล้วผู้ชายก็ยังได้รับการยอมรับมากกว่าผู้หญิง ในการที่จะมีความสัมพันธ์ในแง่ การกอดจูบ เล้าโลม และร่วมเพศกับเพศตรงข้าม เด็กสาวที่ไปมีเพศสัมพันธ์กับชายมักจะถูกตำหนิมากกว่าเด็กชายและมีแนวโน้มที่จะรู้สึกผิดมากกว่า

นอกจากนั้น ถ้ามองในแง่มุมมองที่กว้างออกไปอีก จะเห็นได้ว่ามาตรฐานซ้อนยังเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ มากกว่าเฉพาะเรื่องพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งเราสามารถมองเห็นสิ่งนี้ได้ ในเกือบทุกกิจกรรมที่ชายและหญิงต้องมีส่วนร่วมกัน เช่น ในการศึกษา ธุรกิจ การเมือง และศาสนา ตัวอย่างเช่น มีแนวโน้มที่จะจ่ายค่าจ้างให้แก่ชายมากกว่าหญิงในงานแบบเดียวกัน หรือคนทั่วไปทั้งชายและหญิงมักจะรู้สึกว่าผู้หญิงนั้นไม่ค่อยเหมาะสมหรือไม่ค่อยมีความสามารถเท่ากับผู้ชายในอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์ กฎหมาย สังคมจึงมักจะเห็นว่าผู้หญิงเหมาะสมกับงานที่จะต้องอยู่ในบ้าน การเลี้ยงดูเด็กมากกว่าในอาชีพดังกล่าว สิ่งที่น่าสนใจก็คือ การยึดมั่นในมาตรฐานซ้อนนั้นปรากฏอยู่ทั้งในหมู่เพศชายและเพศหญิง ดังตัวอย่างเช่น แม้ว่ามาตรฐานซ้อนจะทำให้ฝ่ายสตรีสูญเสียผลประโยชน์ แต่ปรากฏว่า มีสตรีอเมริกันจำนวนไม่น้อยที่ยังเชื่อว่ามาตรฐานซ้อนเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และยังย้ำว่ามาตรฐานซ้อนนี้มีใช้เพียงสิ่งที่ใช้บังคับต่อสตรีเท่านั้น หากแต่ดูเหมือนสตรีจะต้องการสิ่งนี้ด้วย ริสซ์ (Reiss, 1960 : 91) อย่างไรก็ตามสภาพเช่นนี้กำลังเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ซึ่งทำให้การศึกษาและวิจัยครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษาประเด็นที่จะเปรียบเทียบว่าสตรีในปัจจุบัน โดยเฉพาะกลุ่มนิสิตนักศึกษา ได้มีการยอมรับมาตรฐานซ้อนมากกว่าบุรุษหรือไม่ และในการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับจุดกำเนิดของมาตรฐานซ้อนนั้น เริ่มต้นด้วยปัญหาที่ว่าทำไม ผู้ชายจึงมองว่าผู้หญิงอยู่ในฐานะที่ต่ำกว่าตน ถึงแม้ว่ามาตรฐานซ้อนที่บ่งบอกว่าสตรีจะเป็นรองบุรุษและมีใช้สิ่งสากล

ที่ปรากฏอยู่ทั่วโลก แต่สังคมโดยส่วนใหญ่แล้วมักจัดให้ผู้หญิงอยู่ในสถานะที่เป็นรอง ริสซ์ (Reiss, 1960 : 91) ยังให้ทัศนะว่าสภาพร่างกายที่แข็งแรง เต็มไปด้วยกล้ามเนื้อของชาย ทำให้ผู้ชายมีความสามารถในการล่าสัตว์และการใช้อาวุธได้ดีกว่าสตรี นอกจากนั้นการที่ผู้หญิงต้องตั้งท้องและเลี้ยงลูกเล็ก เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ผู้ชายเป็นฝ่ายครอบครองอำนาจ คือ เมื่อผู้ชายควบคุมปัจจัยทางเศรษฐกิจในการดำเนินชีวิตเช่นนี้ ก็ย่อมที่จะมีอำนาจเหนือผู้หญิง ยิ่งกว่านั้นการที่ผู้ชายออกล่าสัตว์หาอาหารในขณะที่ผู้หญิงอยู่บ้านเลี้ยงลูก ย่อมทำให้ผู้ชายเป็นฝ่ายควบคุมเศรษฐกิจและการเมืองไว้ในมือ และบรรดาผู้ปกครองที่เป็นชายเหล่านี้ก็ได้จัดตั้งขนบธรรมเนียมประเพณีบางอย่างขึ้นมาอย่างมากมาย ซึ่งให้สิทธิแก่ผู้ชายเป็นฝ่ายนำในสังคมส่วนใหญ่ในเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศนั้น มีอยู่หลายปัจจัยที่สนับสนุนแง่มุมทางเพศเกี่ยวกับมาตรฐานซ้อน กล่าวคือ กฎเกณฑ์ในด้านการรับช่วงมรดกในสังคมโบราณเกือบทุกสังคม ยกเว้น อียิปต์ มักจะมอบสิทธิในการครอบครองสมบัติส่วนใหญ่ให้แก่ทายาทที่เป็นชาย ซึ่งหมายถึง ลูกชายหรือหลานชายจะเป็นผู้มีสิทธิในกองมรดก ซึ่งสภาพการณ์ดังกล่าวจึงทำให้สามีหรือบิดาต้องการกีดกันภรรยา หรือลูกสาวจากชายอื่นมิฉะนั้นแล้ว อาจเกิดปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติ เมื่อเกิดมีเด็กชายที่เกิดกับชายอื่น ดังนั้น จึงมีการตั้งกฎเกณฑ์ควบคุมพฤติกรรมทางเพศของสตรีให้อยู่ในเขตที่จำกัด ด้วยเหตุผลดังกล่าว

เหตุผลอื่นเกี่ยวกับมาตรฐานซ้อน ริสซ์ (Reiss, 1960 : 96) ได้ยกตัวอย่างในประเด็นความคิดเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติ กล่าวคือ ถ้าหากผู้ชายเห็นว่าผู้หญิงเปรียบเสมือนผู้รับใช้ตน หรือเป็นสมบัติชิ้นหนึ่งก็อาจเป็นไปได้ว่า ผู้ชายจะนำความคิดเกี่ยวกับการครอบครองสมบัติส่วนตัวนี้ มาใช้กับผู้หญิง โดยถือว่าผู้หญิงเป็นสิ่งของชิ้นหนึ่งของตน ดังนั้น ลูกสาวหรือภรรยาจึงไม่สมควรที่จะทรยศต่อสิทธิเชิงทรัพย์สินสมบัติของบิดาหรือสามี โดยการไปมีสัมพันธ์กับชายอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตก่อน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ชายแล้ว ผู้ชายจะมีอิสระกระทำการสิ่งที่ตนพอใจเพราะไม่มีใครเป็นเจ้าของตน การที่ผู้ชายถือว่าผู้หญิงเป็นทรัพย์สินสิ่งของ จึงพยายามควบคุมพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของผู้หญิง โดยเฉพาะเรื่องเพศ เพื่อศักดิ์ศรี หน้าตาในวงสังคมของตนและป้องกันปัญหาในการสืบมรดกด้วย ทั้งหมดนี้เกี่ยวข้องข้องในการปรากฏอยู่ของมาตรฐานซ้อนในความสัมพันธ์ของหญิงและชาย และด้วยความที่ผู้ชายมีอำนาจเหนือสตรีในด้านต่าง ๆ จึงเป็นการง่ายที่ผู้ชายจะสร้างหรือสงวนสิทธิพิเศษเกี่ยวกับเรื่องเพศไว้เฉพาะในหมู่ตน ดังนั้น รูปแบบของพฤติกรรมทางเพศซึ่งได้รับการสนับสนุนจากมาตรฐานซ้อนเช่นนี้ ก็จะเป็นลักษณะที่เน้นความพึงพอใจของตน และเน้นความสุขทางร่างกายของตนเองเป็นหลักสำหรับผู้ชาย และเน้นการสงวนความบริสุทธิ์สำหรับเพศหญิง ผู้ชายส่วนมากสามารถมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานได้ โดยได้รับคำวิพากษ์วิจารณ์จาก

สังคมเพียงเล็กน้อย ในขณะที่ผู้หญิงถูกตำหนิอย่างรุนแรง เช่นเดียวกับแนวคิดที่ เมอร์ตัน (Merton. 1959 : 45) เคยวิเคราะห์ไว้ว่า “ถ้าหากบุคคลให้นิยามบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งอยู่ในฐานะต่ำกว่าแล้ว เขาจะสนับสนุนในความคิดดังกล่าว โดยให้สถานภาพในแง่เกียรติและสิทธิต่าง ๆ ต่ำไปด้วย” (Reiss. 1960 : 96) ซึ่งก็คือกรณีเดียวกับที่เกิดขึ้น ในความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงและเป็นการวางรากฐานมาตรฐานซ้อน

แนวคิดเกี่ยวกับการที่สังคมให้การประเมินพฤติกรรมทางเพศของสตรี โดยเฉพาะเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส และมาตรฐานซ้อนปรากฏอยู่ในผลงานการศึกษาเรื่อง ทศนคติเกี่ยวกับมาตรฐานของเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส (Premarital Sexual Standard) ซึ่งริสซ์ (Reiss. 1960 : 97) ได้วิเคราะห์และแบ่งเกณฑ์ในการพิจารณาของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของคนทั่วไปในสังคมอเมริกันไว้ เป็น 4 แบบ คือ

1. การงดเว้นอย่างเด็ดขาด (Abstinence) คือ เกณฑ์ที่พิจารณาตัดสินว่า การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสซึ่งเป็นสิ่งที่ผิดสำหรับทั้งชายและหญิงไม่ว่ากรณีใด
2. การยินยอมให้กระทำได้ในกรณีที่มีความรักต่อกัน (Permissiveness With Affection) คือ เกณฑ์ที่พิจารณาว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสนั้น เป็นสิ่งที่ยอมรับได้ทั้งสำหรับชายและหญิง ภายใต้ง่อนใจที่ว่าเมื่อชายและหญิงคู่นั้นมีความสัมพันธ์ที่มั่นคงต่อกัน เช่น หมั้นหมายกัน หรือมีความรักใคร่ต่อกัน
3. การยินยอมให้กระทำได้ในกรณีที่ไม่มีความรักต่อกัน (Permissiveness Without Affection) คือ เกณฑ์ที่พิจารณาว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส เป็นสิ่งที่ยอมรับได้ทั้งชายและหญิงในทุกกรณี โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงความสัมพันธ์ที่มั่นคงต่อกัน หรือความรักใคร่ต่อกันเป็นเพียงความดึงดูดทางกายต่อกันเท่านั้น
4. มาตรฐานซ้อน (Double Standard) คือ เกณฑ์ที่พิจารณาว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส เป็นสิ่งที่ยอมรับได้เฉพาะสำหรับในเพศชายเท่านั้น แต่ถือเป็นสิ่งที่ผิดและยอมรับไม่ได้กับเพศหญิง

สำหรับในเพศหญิงมาตรฐานซ้อนมีอยู่ 2 รูปแบบด้วยกันใหญ่ ๆ คือ แบบเดิมและแบบที่กำลังเปลี่ยนแปลง มาตรฐานซ้อนแบบเดิมมีลักษณะตามมาตรฐานซ้อนอย่างเต็มที่และมีข้อยกเว้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ส่วนแบบกำลังเปลี่ยนแปลงเป็นชนิดที่ ริสซ์ (Reiss. 1960 : 92) ระบุว่า เป็นสิ่งที่ยอมรับกันมากในช่วงศตวรรษที่แล้วมานี้ ตามแบบที่สองนี้สตรีที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเพราะมีความรัก หรือมีการหมั้นหมายแล้ว สตรีจะไม่ถูกประณาม อย่งไรก็ตามยังนับว่าเป็นลักษณะของมาตรฐานซ้อน เพราะว่าผู้ชายยังคงได้รับอนุญาตให้มีเพศสัมพันธ์ได้ ไม่ว่าจะด้วย

เหตุผลอะไรก็ตาม ในขณะที่ผู้หญิงจะต้องมีเงื่อนไขของความรัก หรือการหมั้นหมายเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

ริสซ์ (Reiss, 1960 : 92) เห็นว่า ลักษณะของมาตรฐานซ้อนในเรื่องพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสนั้น ปรากฏอยู่ชัดเจนในบรรทัดฐานของสังคมอเมริกันซึ่งหมายถึงว่า สังคมได้ให้การยอมรับพฤติกรรมทางเพศของหญิงในเรื่องดังกล่าวในขอบเขตที่แคบกว่าชาย นั่นคือ การร่วมประเวณีก่อนแต่งงานถูกมองว่า เป็นสิ่งที่ผิดสำหรับหญิงและหญิงที่กระทำสิ่งดังกล่าวถือว่าเป็นหญิงเลว แต่สำหรับฝ่ายชายนั้นสังคมก็ยังให้การยอมรับมากกว่า และไม่ถือว่าผู้ชายที่ได้กระทำสิ่งดังกล่าวนี้เป็นผู้ชายที่เลว

สำหรับ ฉัวร์ (Schur, 1984 : 113) ให้ทัศนะว่า ลักษณะมาตรฐานซ้อนที่สังคมยึดถือเป็นเกณฑ์ในการประเมินพฤติกรรมทางเพศของชายและหญิง ซึ่งดูเหมือนว่ายังคงดำรงอยู่อย่างเหนียวแน่น โดยศึกษาพฤติกรรมการมีนัด (Dating Behavior) ของนักศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยเอลพบว่า “ถึงแม้การมีความสัมพันธ์ทางเพศเพื่อความสำราญ (Recreational Sexual Contact) จะได้รับการคาดหวังว่าจะเกิดขึ้นในพฤติกรรมการมีนัด แต่ผู้หญิงก็มีแนวโน้มถูกลดคุณค่าลงในพฤติกรรมดังกล่าว” ฉัวร์ ให้ข้อสังเกตว่า สังคมจะถือว่าผู้หญิงต้องรับผิดชอบมากกว่าผู้ชาย ทั้งในทางปฏิบัติและในทางศีลธรรม เมื่อมีการกระทำทางเพศนั้น มีผลให้เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนาเกิดขึ้น การใช้คำที่เป็นการประทับตราเพื่อกล่าวหาพฤติกรรมทางเพศที่ถือว่าเกินขอบเขตหรือไม่เหมาะสม ซึ่งใช้กันอยู่ในสังคม อันสะท้อนถึงการไม่ยอมรับเหล่านี้ ได้แก่คำว่า “ง่าย” “ราคาถูก” “สำส่อน” “ร่าเริง” และอื่น ๆ นั้น เป็นการจำกัดอิสรภาพทางเพศของสตรี รวมทั้งในกรณีของการดำเนินอย่างรุนแรงที่สุดต่อสตรีเมื่อมีกิจกรรมทางเพศ ได้แก่ การตำหนิผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่อของการข่มขืนว่าหญิงเหล่านี้เรียกร้องเอาสถานการณื้นมาสู่ตนเอง ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกันแล้วผู้ชายจะพบกับการไม่ยอมรับเช่นนี้น้อยกว่าผู้หญิง

2.2.3 แนวคิดความเบี่ยงเบนเชิงบรรทัดฐาน (Normative Perspective)

การพิจารณาความเบี่ยงเบน เมื่อพิจารณาถึงความเบี่ยงเบนทางสังคม สิ่งทีหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็คือ พิจารณาถึงการควบคุมทางสังคม (Social Order) ดังนั้น ความเบี่ยงเบนทางสังคมจึงเป็นมิติหนึ่งที่เกิดขึ้นจากการควบคุมทางสังคม ซึ่ง โปริตัน และแวมเบิร์ก (Rubinton and Wemberg, 1968 : 1) ทำการศึกษาถึงแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความเบี่ยงเบน จึงต้องเกี่ยวข้องกับการควบคุมทางสังคมด้วย ปรากฏการณ์ทางสังคมมีความซับซ้อนมากมาย กรอบในการพิจารณาจึงมีความแตกต่างในมิติการมอง ซึ่งก่อให้เกิดข้อถกเถียงโต้แย้งเกี่ยวกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนเสมอ แนวความคิดทางการศึกษาความเบี่ยงเบนที่สำคัญ ๆ ในปัจจุบันสามารถแบ่งได้เป็น 2 กระแส คือ แนวการศึกษา

แรก คือ แนวคิดเชิงบรรทัดฐาน (Normative Perspective) เป็นแนวคิดที่เน้นการ สนใจ บรรทัดฐานทางสังคมเป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินว่าใครคือผู้เบี่ยงเบน ส่วนแนวคิดที่สอง คือ แนวคิดเชิงสัมพัทธ์ (Relativistic Perspective) จะเป็นแนวคิดที่ให้ความสำคัญต่อผู้ชมทางสังคม (Social Audience) ในกระบวนการทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับนิยามของความเบี่ยงเบน มากกว่าจะพรรณนาลักษณะพิเศษของผู้เบี่ยงเบน และยังให้ความสำคัญต่อปฏิกิริยาของผู้ชมที่มีต่อบุคคลที่ถูกนิยามว่าเป็น ผู้เบี่ยงเบนแทนที่จะอธิบายถึงสาเหตุของความเบี่ยงเบน จากปัจจัยทางสภาพแวดล้อมของผู้ที่ละเมิดกฎต่าง ๆ ความสนใจในมิติต่าง ๆ ของการมองพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจึงมีความแตกต่างกันออกไปของแต่ละแนวคิด

แนวคิดเชิงบรรทัดฐานมองปรากฏการณ์ของการเบี่ยงเบนทางสังคม จากจุดยืนของการละเมิดบรรทัดฐานทางสังคม ซึ่งจะใช้เป็นกฎเกณฑ์ในการกำหนดว่า ความเบี่ยงเบนคืออะไร นิยามความเบี่ยงเบนจึงอยู่บนพื้นฐานของบรรทัดฐานทางสังคม (Social Norms) ซึ่งได้อ้างอิงถึงกฎเกณฑ์ (Rule) หรือ ความคาดหวัง (Expectation) สำหรับพฤติกรรมที่สมาชิกของกลุ่มหรือของสังคมใช้ร่วมกันกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ แนวคิดเชิงบรรทัดฐาน มองปรากฏการณ์ทางสังคมว่ามีความสมานฉันท์ (Consensus) เป็นความจริง พื้นฐานทางสังคมที่ได้จัดระเบียบความสมานฉันท์ หรือ ข้อตกลงร่วมกัน เป็นสิ่งที่อยู่ในทุกกลุ่มและทุกสังคมเกี่ยวกับพฤติกรรมใดที่เหมาะสมและสิ่งที่สอดคล้องกับความคาดหวังของสมาชิก ความสมานฉันท์จึงได้รับการแสดงออกทางบรรทัดฐานสังคม นั่นคือ กฎเกณฑ์ที่ร่วมใช้เป็นแนวทางนำพฤติกรรมในมิติต่าง ๆ ของชีวิตทางสังคม นำไปสู่แบบแผนที่เป็นระเบียบและสามารถพยากรณ์ได้ ดังนั้น พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนและผู้ที่ยเบี่ยงเบนออกจากแบบแผนเชิงบรรทัดฐาน ก็คือ พฤติกรรมที่เบี่ยงเบน ผู้ที่เบี่ยงเบนจึงเป็นคนที่ละเมิดความสมานฉันท์ทางบรรทัดฐานของสังคมที่ได้รับการจัดระเบียบ

แนวคิดเชิงบรรทัดฐานมองปรากฏการณ์ทางสังคมไปที่ความสมานฉันท์ของสังคมที่มีบรรทัดฐานทางสังคมเป็นเกณฑ์ในการนำแนวทางพฤติกรรมบรรทัดฐานทางสังคมจึงได้รับการยอมรับอย่างไม่มีข้อสงสัย และกลับให้ความสำคัญแก่บุคคลผู้ละเมิดบรรทัดฐานด้วยการพรรณนาลักษณะของผู้เบี่ยงเบน

2.2.4 แนวคิดความเบี่ยงเบนเชิงสัมพัทธ์ (Relativistic Perspective)

การใช้แนวคิดเชิงสัมพัทธ์ในการวิเคราะห์พฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้นแตกต่างจากแนวคิดเชิงบรรทัดฐาน โดยให้ความสำคัญในการพิจารณาถึงข้อเท็จจริงพื้นฐานทางสังคมว่ามีความหลากหลาย (Diversity) ไม่ใช่ความสมานฉันท์ เช่น แนวคิดเชิงบรรทัดฐาน แนวคิดเชิงสัมพัทธ์เห็นว่าสังคมสมัยใหม่มีลักษณะซับซ้อน และมีความหลากหลายการมองว่าการจัดระเบียบทาง

สังคมอยู่บนพื้นฐานของการสมานฉันท์เชิงบรรทัดฐานร่วมนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ตรงกับ ความเป็นจริง และในทางตรงกันข้าม คนละกลุ่มคนต่างมีผลประโยชน์ที่ขัดแย้ง และแข่งขันกันมากกว่าจะมี ผลประโยชน์ หรือเป้าหมายร่วมกัน เพราะฉะนั้น พฤติกรรมทางสังคมที่ได้รับการจัดระเบียบจึงเป็น ผลของการต่อรองเชิงผลประโยชน์ระหว่างกลุ่มตรงข้าม หรือจากการบีบบังคับ (Coersion) ของอีก ฝ่ายที่มีอำนาจมากกว่า แนวความคิดเชิงสัมพัทธ์ เห็นว่า การจัดระเบียบทางสังคมมีการเปลี่ยนแปลง เสมอไม่หยุดนิ่ง เพราะฉะนั้นมโนทัศน์ที่หยุดนิ่งของบรรทัดฐานจึงมองข้ามมิติเชิงพลวัตของชีวิต ทางด้านสังคมและแนวคิดนี้ยังเห็นว่า กฎเกณฑ์และความคาดหวังทางสังคม เป็นตัวให้แนวทาง พฤติกรรม ในสถานการณ์ต่าง ๆ และตัวนำแนวทางพฤติกรรมเหล่านี้ ได้รับการพิจารณาว่าเป็นการ จัดระเบียบทางสังคมที่ได้รับการสร้างหรือปรับปรุงผ่าน ไปยังกระบวนการทางสังคมที่มีลักษณะ เชิงพลวัต ความสัมพันธ์ทางสังคมไม่ได้ถูกกำหนดอย่างเข้มงวดจากความคาดหวังเชิงบรรทัดฐาน ที่ตายตัว แต่ได้รับการก่อรูปแบบและเปลี่ยนแปลงผ่าน ไปทางกระบวนการปฏิสังสรรค์ทางสังคม ที่มีลักษณะพลวัต และเป็นไปตามธรรมชาติ

การพิจารณาว่าชีวิตทางสังคมมีลักษณะเป็นพลวัต และมีความหลากหลายจึงทำให้ มโนทัศน์ของบรรทัดฐานทางสังคมที่ใช้เป็นมาตรฐานในการนิยามความเบี่ยงเบนมีประโยชน์ในการ แยกความแตกต่างระหว่างผู้เบี่ยงเบนกับผู้ไม่เบี่ยงเบนเพราะแบบแผนของพฤติกรรม ไม่ได้เกิดจาก บรรทัดฐานร่วมกับความมั่นคง และก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในการนิยามการเบี่ยงเบนว่า เป็นการ ละเมิดกฎ เบคเกอร์ (Becker. 1963 : 3) เห็นว่า

“สังคมหนึ่ง ๆ ประกอบไปด้วยกลุ่มต่าง ๆ มากมาย แต่ละกลุ่มมีชุดของกฎเกณฑ์ซึ่งแต่ ละกลุ่มสร้างขึ้น และผู้คนเป็นเจ้าของกลุ่มต่าง ๆ ในเวลาเดียวกัน บุคคลอาจจะละเมิดกฎของกลุ่ม หนึ่งโดยการกระทำนั้นเป็นการกระทำตามกฎเกณฑ์ของอีกกลุ่มหนึ่ง เขาเป็นผู้เบี่ยงเบนหรือไม่”

ในการศึกษา การยอมรับพฤติกรรมทางเพศของสตรี เป็นการศึกษาในระดับปัจเจก บุคคลที่มีอิทธิพลต่อบุคคล แนวคิดเชิงสัมพัทธ์ โดยเฉพาะกรอบแนวคิดการประทับตรา (Labeling Theory) เป็นแนวคิดที่ใช้อธิบายถึงกระบวนการที่ทำให้คนกลายเป็นผู้เบี่ยงเบน ได้เหมาะสม มากกว่าแนวคิดอื่น ๆ เนื่องมาจากมองความเบี่ยงเบนจากจุดยืนของผู้ชมทางสังคมเป็น ผู้นิยาม ความเบี่ยงเบนด้วยกระบวนการประทับตราบุคคลให้กลายเป็นผู้เบี่ยงเบน ที่เบี่ยงเบนคือ พฤติกรรม ที่คนอื่นประทับตรา เพราะฉะนั้นความเบี่ยงเบนจึงเป็นผลตามมาของการตอบสนองของคนอื่น ๆ ที่มีต่อการกระทำของบุคคล การที่พฤติกรรมนั้นละเมิดกฎเกณฑ์ทางสังคมยังไม่เพียงพอที่บุคคลจะ กลายเป็นผู้เบี่ยงเบน แต่ยังขึ้นกับปฏิกิริยาของผู้ชมทางสังคมที่มีต่อบุคคลที่ละเมิดกฎ คิตซ์ซซ์

(Kitsuse. 1962 : 248) ได้อธิบายให้เห็นถึงความสำคัญของผู้ชมทางสังคม ที่มีผลกระทบต่อความเบี่ยงเบน ซึ่งเกิดจากกระบวนการสร้างสรรค์ทางสังคม ดังนี้

ความเบี่ยงเบนได้รับการพิจารณาในฐานะเป็น “กระบวนการ” ที่ซึ่งสมาชิกของกลุ่มของชุมชน และของสังคมที่ตีความพฤติกรรมในฐานะที่เบี่ยงเบนนิยามบุคคลซึ่งผู้มีพฤติกรรมดังกล่าว เป็นผู้เบี่ยงเบนประเภทหนึ่ง และนำเขาเหล่านั้นไปสู่การปฏิบัติต่อในลักษณะที่เหมาะสม สำหรับผู้เบี่ยงเบนประเภทนั้น ๆ จะเห็นได้ว่า การอธิบายของ คิตซ์สซ์ (Kitsuse. 1962 : 248) ได้นิยามความเบี่ยงเบนเชิงสัมพันธ์จากการนิยามของผู้ชม และแสดงให้เห็นถึงกระบวนการทางด้านสังคมที่นิยามความเบี่ยงเบนเป็น 3 ขั้นตอน โดยให้ความสำคัญแก่ตัวแปรที่ศึกษาในรูปของ “ขั้นตอน” หรือ “ภาวะเงื่อนไขที่เกี่ยวข้อง” ในกระบวนการตามช่วงเวลาต่าง ๆ ขั้นตอนที่เกิดขึ้นเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่อง แต่ละขั้นตอนจะมีภาวะเงื่อนไขสำคัญ ๆ เกิดขึ้นกระบวนการทางสังคมที่นิยามให้บุคคลกลายเป็นผู้เบี่ยงเบนนั้น จึงไม่ใช่เกิดจากการละเมิดกฎเกณฑ์ แต่เป็นกระบวนการของผู้ชมทางสังคมที่นิยาม ประทับตรา และปฏิบัติต่อบุคคลที่ละเมิดกฎว่าเป็นผู้เบี่ยงเบน

สำหรับแนวคิดที่ใช้ในการอธิบาย การยอมรับพฤติกรรมทางเพศของสตรีอีกแนวคิดหนึ่งก็คือ ระบบบรรทัดฐานทางเพศที่ใช้ควบคุมพฤติกรรมของบุคคลจะต้องมีตัวแทนที่จะส่งผ่านและถ่ายทอดระบบบรรทัดฐานดังกล่าว เพื่อให้สมาชิกของสังคมได้เรียนรู้ และซึมซับบรรทัดฐานดังกล่าวนี้เป็นบรรทัดฐานแห่งคน ตัวแทน ก็คือ ระบบสถาบันที่กำหนดระเบียบและวางมาตรฐานพฤติกรรมแก่สมาชิก เพื่อสืบทอดสังคมต่อไป และสถาบันครอบครัวถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญของสังคมอันหนึ่งในการถ่ายทอดและควบคุมบรรทัดฐานทางเพศนี้

2.3 สังคมไทยกับการยอมรับพฤติกรรมทางเพศของสตรี

ในสมัยก่อนการควบคุมทางสังคมต่อสตรีมีลักษณะเข้มงวด การแบ่งแยกบทบาทชัดเจน เช่น เด็กสาวจะได้รับการฝึกฝนให้เป็นแม่บ้านและเป็นภรรยาที่ดีของครอบครัว เนื่องจากความเชื่อถือที่มีต่อเนื่องกันมาว่า ผู้หญิงต้องเป็นช่างทำหลังอยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือน คอยปรนนิบัติสามี และเลี้ยงดูบุตรเป็นหน้าที่สำคัญ และไม่นิยมให้ผู้หญิงออกไปติดต่อกับสังคมภายนอก (ประทุมพร วัชรเสถียร และคณะ. 2518 : 21) ผู้ใหญ่สมัยก่อนจะอบรมขัดเกลาให้เด็กผู้หญิงระมัดระวังในเรื่องความสัมพันธ์ฉันท์ชู้สาว ด้วยการสอนให้เห็นว่า เรื่องเพศเป็นเรื่องน่าอับอาย ผู้หญิงต้องมีความอับอายและสำรวมในเรื่องนี้ และให้เห็นความสำคัญของการรักษาความบริสุทธิ์ไว้ ตามประเพณีไทย ถือว่าผู้ชายเป็นหัวหน้าครอบครัว เป็นหลักของภรรยา มีหน้าที่ทำงานหาเงินเลี้ยงดูบุตรภรรยา ส่วนภรรยามีหน้าที่ดูแลปรนนิบัติสามีและลูก ๆ ให้ได้รับความสะดวกสบายในการกินอยู่ สตรีที่สมรส

แล้วถือเป็นสิทธิขาดเป็นสมบัติของสามี ดังนั้น ภรรยาจะต้องรักและเชื่อฟังสามี คอยปรนนิบัติรับใช้สามี (ประทุมพร วัชรเสถียร และคณะ. 2518 : 126)

การควบคุมทางสังคมต่อสตรี เมื่อพิจารณาลักษณะทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของไทยตามความเป็นมาเชิงประวัติศาสตร์จะเห็นว่า การควบคุมทางด้านสังคมต่อสตรี ยังคงเน้นรูปแบบตามประเพณีเดิมที่ตึงแน่นหนักของการควบคุมเชิงบรรทัดฐานเกี่ยวกับความเป็นแม่และบรรทัดฐานทางเพศ รวมถึงค่านิยมที่ยกย่องให้สิทธิชายเหนือหญิง และปัจจุบันอิทธิพลของสิ่งของเหล่านี้ยังคงดำรงอยู่ที่ เฉลิม จันปฐมพงศ์ ได้สรุปไว้ว่า “ถึงอย่างไรก็ตาม ปัจจุบันนี้สังคมไทยก็ยังยอมรับว่าผู้ชายเป็นใหญ่กว่าผู้หญิงเสมอ หากหญิงใดแต่งงานก็ถือคติที่ว่าต้องรักและซื่อสัตย์ต่อสามีคนเดียว ห้ามแบ่งความรักหรือไปมีความสัมพันธ์ทางเพศกับชายอื่น เพราะถือว่าผิดศีลธรรมอย่างร้ายแรง ส่วนสามีมีสิทธิแสวงหาประสบการณ์เรื่องเพศกับหญิงอื่น และถือว่าไม่เสียหายสำหรับสตรีโสด เรื่องความสัมพันธ์ทางเพศยังถูกถือว่าควรอยู่ในขอบเขต โดยไม่ควรจะมีความสัมพันธ์กับชายใดจนกว่าจะแต่งงานแล้ว หญิงคนใดเปลี่ยนคู่ควรเป็นประจำหรือชอบไปเที่ยวกับชายมากหน้าหลายตาสังคมจะรังเกียจ ผู้หญิงจึงต้องปฏิบัติตนอยู่ภายในกรอบของประเพณี” (เฉลิม จันปฐมพงศ์ และคณะ. 2526 : 376)

วันทนี วาสิกะสิน ได้ให้ทัศนะไว้ว่า ในสังคมไทยมีลักษณะประจำชาติในเรื่องเพศคือ ผู้หญิงมักจะรักนวลสงวนตัว ไม่จึงสุกก่อนห้าม หรือมีเสรีภาพทางเพศเช่นเดียวกับประเทศทางตะวันตก วัฒนธรรมไทยไม่อนุญาตให้ผู้หญิงพูดคุยกันถึงเรื่องเพศ และผู้หญิงจะต้องไม่แสดงความต้องการทางเพศอย่างเปิดเผยด้วย (วันทนี วาสิกะสิน. 2526 : 50) ย้อนหลังไปเมื่อ 20-30 ปีก่อน ผู้หญิงไทยที่ถือว่าเป็นกุลสตรีจะต้องรู้จักทำงานบ้าน งานเรือนไม่คบหาผู้ชาย การรู้จักกับเพศตรงข้ามจะต้องอยู่ภายใต้การดูแลของบิดามารดา หรือผู้ใหญ่ อย่างไรก็ตามเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไทยรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา ทำให้การคบหาสมาคมกันระหว่างชายหญิง ทำได้โดยเปิดเผยมากขึ้น หญิงสาวสามารถไปไหนมาไหนโดยไม่จำเป็นต้องมีผู้ใหญ่ไปด้วย นอกจากนั้นยังมีการสัมผัสถูกเนื้อต้องตัวระหว่างหนุ่มสาว มีการโอบกอดกันในที่สาธารณะในปัจจุบันเชื่อว่า ค่านิยมเกี่ยวกับความบริสุทธิ์ของหญิงสาวเริ่มเปลี่ยนแปลงไปแล้ว

การควบคุมทางสังคมต่อสตรียังสะท้อนออกมาในบทบัญญัติทางกฎหมายในสมัยโบราณ เช่น จากบทบัญญัติของกฎหมายลักษณะศัวมีย มาตรา 60 ระบุว่า “สามีจะปราบปรามโบยตีหญิง หญิงจะเอาโทษแก่สามีมิได้” (กนลา สุขพานิช และคณะ. 2529 : 137) นอกจากนี้แล้วชายสามารถมีภรรยาที่คนก็ได้ ส่วนหญิงมีสามีได้ทีละคนจนกว่าจะหย่าร้างหรือเป็นหม้าย หญิงที่มีสามีแล้วถ้าหากไปมีคู่จะถูกลงโทษอย่างรุนแรง ในสมัยรัตนโกสินทร์ บทบัญญัติของกฎหมายศัวมียก็

ไม่เปิดโอกาสให้สตรีได้มีส่วนร่วมในการเมืองการปกครอง และการบริหารสังคมในทุกระดับ
ดังนั้น พฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสตรีจึงถูกจำกัดอยู่ในวงแคบ สตรีไม่สามารถตัดสินใจกระทำ
อะไรในเรื่องสำคัญ ๆ รวมถึงสิทธิในการตัดสินใจเกี่ยวกับชีวิตตนเองก็มีอยู่น้อยมาก

สรุปได้ว่า การควบคุมทางสังคมต่อสตรีไทย ตั้งแต่ในสมัยโบราณมา มีลักษณะ
เข้มงวด โครงสร้างเน้นความเป็นใหญ่ ความเหนือกว่าของผู้ชาย อย่างไรก็ตามสังคมไทยสมัยใหม่
มีการเปลี่ยนแปลงมากและรวดเร็ว การควบคุมสตรีที่เข้มงวดจึงเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของ
สังคม สตรีไทยจึงมีเสรีภาพในการกระทำสิ่งต่าง ๆ รวมไปถึงพฤติกรรมทางเพศในขอบเขตที่กว้าง
กว่าเดิม เช่นเดียวกันกับที่สังคมให้การยอมรับพฤติกรรมเหล่านี้มากขึ้นกว่าเดิม

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยภายในประเทศ ได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของสตรีไว้หลากหลาย
ดังนี้

จำเรียง ภาวิจิตร (2526 : 100) ศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับสังคมและครอบครัวของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 และ 3 จากทุกคณะ ปรากฏว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทดลองมี
เพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ในหมู่นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงแตกต่างกันมาก กล่าวคือ นักศึกษา
ชายเห็นว่าไม่ควรปฏิบัติเลย ร้อยละ 39.83 ขณะที่นักศึกษาหญิงเห็นว่าไม่ควรปฏิบัติเลย ร้อยละ
83.33 นักศึกษาชายเห็นว่าควรปฏิบัติ ร้อยละ 25.54 ในขณะที่นักศึกษาหญิงมีความเห็นในแง่ควร
ปฏิบัติ ร้อยละ 3.79

จรรยา พงศ์วิวัฒน์ (2526 : 129 - 131) ศึกษาทัศนคติในเรื่องการมีคู่อรัก การเลือกคู่ครอง
และการแต่งงานของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ยอมรับ
พฤติกรรมการจับมือถือแขนของคู่อรักว่าไม่ใช่สิ่งเสียหาย โดยนักศึกษาชายมีคะแนนเฉลี่ย
เห็นด้วยมากกว่านักศึกษาหญิง และนักศึกษาชายเห็นว่า การที่คู่อรักได้เสียกันก่อนแต่งงานเป็นเรื่อง
ธรรมดาแต่นักศึกษาหญิงไม่เห็นด้วย นอกจากนั้นนักศึกษาทั้งหมดเห็นด้วยกับทัศนคติที่ว่า
เป็นเรื่องธรรมดาที่ผู้ชายจะมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน และเป็นเรื่องเสื่อมเสียที่ผู้หญิงจะมี
ประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน

รัตนา ธนาพรสังสุทธิ์ (2528 : 135-143) ศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศในหมู่นิสิต
และนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพฯ พบว่า นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 75 ไม่เห็นว่าเป็นเรื่อง
เสื่อมเสียถ้าผู้หญิงจะแสดงว่าความต้องการทางเพศซึ่งชี้ว่าข้อมูลดังกล่าวพอจะแสดงให้เห็นว่ามีการ

ยอมรับเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของสตรีมากขึ้น และรัตนา ธนาพรสังสุทธิ์ ชี้ว่าสิ่งนี้แสดงถึงพัฒนาการของแนวคิดในการมองความแตกต่างระหว่างเพศ คือ ผู้ชายไทยที่มีระดับการศึกษาสูง มีแนวโน้มที่จะมีความเชื่อเชิงมาตรฐานซ้อนทางเพศในลักษณะยึดหยุ่นมากขึ้น อย่างไรก็ตาม นิสิต นักศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.33 เห็นว่าหญิงที่สมควรรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนกว่าจะถึงวันแต่งงาน และนักศึกษาร้อยละ 96.33 เห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่ผู้ชายจะมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน แต่เห็นว่าเป็นเรื่องเสื่อมเสียถ้าผู้หญิงจะมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน โดยมีผู้เห็นด้วย 47.33 และไม่เห็นด้วย 52.38 กำกั่งกัน

สุชา จันทน์อม (2529 : 72) กล่าวว่า ความต้องใจกันระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายนั้น ผู้ชายกับผู้หญิงมีข้อแตกต่างกันก็คือ ผู้หญิงต้องการก้าวหน้าจากมิตรภาพไปสู่ความรัก และนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ส่วนผู้ชายนั้นอาจมีความสัมพันธ์ทางเพศโดยไม่ต้องมีความรักเข้ามาเกี่ยวข้องเลยก็ได้ ในเรื่องความสัมพันธ์หรือความต้องใจทางเพศนี้ ก่อให้เกิดความแตกต่างกันระหว่างเพศหญิงและเพศชายบ่อย ๆ เช่น การที่วัยรุ่นชายหญิงมีความสัมพันธ์ทางเพศกัน เช่น การกอดจูบ และถึงขั้นได้เสียกัน มักจะเป็นเพราะเพศหญิงคิดว่าเป็นความรักจึงสามารถยอมเสียสละได้ แต่แท้จริงแล้วเพศชายอาจทำไปเพียงเพื่อต้องการแค่ความพอใจเท่านั้น ไม่ได้มีความรักหรือการยกย่องให้เกียรติ แต่ประการใด คงจะเห็นได้จากกรณีที่วัยรุ่นหญิงมาทำแท้ง เนื่องมาจากฝ่ายชายไม่รับผิดชอบการตั้งครรภ์

กอบแก้ว มุคทอง (2531 : 70) ได้ศึกษาสถานภาพและค่านิยมของสตรีไทยที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์สตรี ในช่วง พ.ศ. 2431 - พ.ศ. 2476 พบว่า สตรีไทยมีสถานภาพทางการศึกษาอบรม ครอบครัว กฎหมาย การเมือง เศรษฐกิจและสังคม มีความเจริญก้าวหน้ามาก อันเป็นผลเนื่องมาจากสตรีไทยมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น และมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้เกิดความรอบรู้ ความเข้าใจในสถานภาพอื่น ๆ ตามมาเป็นลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าแต่เดิมสตรีไทยมีค่านิยมอยู่จำกัด ต้องอยู่ภายใต้ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดี เป็นแม่บ้านที่ดี รับภาระทุกอย่างในครอบครัวทำตนให้เหมาะสมกับการเป็นกุลสตรี จากการวิจัยพบว่า สตรีไทยมีค่านิยมที่ดีเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม กล่าวคือ มีความรักและเทิดทูนพระมหากษัตริย์ นิยมเจ้านายและยศถาบรรดาศักดิ์ นับถือศาสนาพุทธ เคารพผู้อาวุโส ยกย่องเงิน ยกย่องผู้มีอำนาจ นิยมวัตถุสิ่งของ รักพวกพ้อง กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ให้อภัยแก่กัน ชอบแสวงหาความรู้ รักอิสระ รักความสนุกสนานมีความสุขเปรียบร้อย เชื่อถือโชคกลาง และเป็นผู้ชอบบริโภค

กรรณิการ์ จันทรปาน (2544 : 89) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำนวน 200 คน พบว่า อาชีพโดยส่วนใหญ่ของหัวหน้าครอบครัวที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ รองลงมาอาชีพเกษตรกรกรรม และระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมมากที่สุด รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีสัมพันธภาพครอบครัวดี และมีการยอมรับอิทธิพลจากเพื่อนในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่มีพฤติกรรมทางเพศในด้านการนัดพบนัดเที่ยวแบบประเพณีนิยม มีการแสดงอารมณ์ทางเพศน้อยและเกือบทั้งหมดไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ การทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศและระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการนัดพบ นัดเที่ยวและการแสดงอารมณ์ทางเพศและการมีเพศสัมพันธ์ ส่วนอาชีพของหัวหน้าครอบครัวไม่พบความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อศุลย์ เทพิกัน (2544 : 95) ศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมเกี่ยวกับเพศของวัยรุ่นหญิง โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตเตาปูน ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติเกี่ยวกับเพศ ตามตัวแปรภูมิหลังของเยาวชนและภูมิหลังของบิดามารดา รวมทั้งพฤติกรรมเกี่ยวกับเพศกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในเขตเตาปูน จำนวน 280 คน พบว่า วัยรุ่นหญิงที่มีอายุ อาชีพของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา สถานภาพสมรสของบิดามารดา รายได้ของครอบครัวและการพักอาศัยต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับเพศต่างกันและวัยรุ่นหญิงมีพฤติกรรมทางเพศต่างกันก็จะมีทัศนคติเกี่ยวกับเพศแตกต่างกัน

ชวนชื่น นงคม และคณะ (2546 : 34) ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันฉันท์สามี-ภรรยา ก่อนแต่งงานของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม โดยประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มนักศึกษาสถาบันราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัยพลศึกษามหาสารคามและโรงเรียนเทคโนโลยีคณาวิวัฒน์ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาทั้ง 5 สถาบัน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ส่วนนักศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และผลการวิเคราะห์ทางสถิติของระดับความคิดเห็นพบว่า นักศึกษาทั้ง 5 สถาบัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า นักศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม มีความคิดเห็นแตกต่างจากสถาบันอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพ็ญจันทร์ พุ่มเจริญ (2547 : 77) ได้ศึกษาการยอมรับพฤติกรรมทางเพศของสตรีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 400 คน พบว่า การยอมรับพฤติกรรมที่สตรีเป็นฝ่ายเสนอสร้างความสัมพันธ์ฉันทันท์หนุ่มสาว “จับผู้ชาย” การยอมรับพฤติกรรมที่สตรีแสดงออกซึ่งความใกล้ชิดกับเพศตรงข้าม โดยแสงกริยา จับมือถือแขน หรือโอบกอดกับผู้ชายในที่สาธารณะ การยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของสตรีที่ไม่มีการสมรสกรณีที่มีความรักต่อกัน พบว่าอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการยอมรับในด้านต่าง ๆ นี้ ตามถิ่นที่อยู่อาศัยและการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อเปรียบเทียบทางเพศและอาชีพไม่แตกต่างกัน

3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ ในต่างประเทศได้มีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของสตรีไว้หลากหลาย ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเพื่อเป็นแนวคิด ดังนี้

คริสติน ลักซ์เกอร์ (Kristin Luker. 1978 : 24) ได้ศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่มารับบริการทำแท้งที่ California Abortion Clinic พบว่า เหตุผลหนึ่งซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ตอบคำถามที่ว่าทำไมถึงยอมเสี่ยงมีเพศสัมพันธ์ โดยมิได้คุมกำเนิดอย่างมีประสิทธิภาพ ก็คือ สตรีเหล่านี้เชื่อว่าการใช้วิธีคุมกำเนิดส่อให้เห็นว่าพวกเธอมีกิจกรรมทางเพศเช่นนี้บ่อย ๆ ในทัศนะของสตรีเหล่านี้ ผู้หญิงที่วางแผนการคุมกำเนิดอย่างดี คือ ผู้หญิงที่กระตือรือร้นต้องการจะร่วมประเวณี ซึ่งทำให้คุณค่าในเชิงสถานภาพของตนต่ำลง และเมื่อผลติดตามจากกิจกรรมทางเพศที่มีได้คุมกำเนิดอย่างรอบคอบ คือ การตั้งครร์ก ทางเตียงทางหนึ่งที่จะปกปิดสังคัมมิให้รับรู้ว่าตนเองละเมิดบรรทัดฐานเกี่ยวกับกิจกรรมทางเพศ คือ การทำแท้ง ซึ่งถ้าหากมีผู้รับรู้สตรีเหล่านี้ก็ต้องถูกประณามในฐานะที่ละเมิดบรรทัดฐานเกี่ยวกับความเป็นแม่อีกด้วย

เบลล์ (Bell. 1980 : 268) ซึ่งศึกษากรณีเกี่ยวกับการทำแท้งให้ทัศนะถึงข้อโต้เถียงเกี่ยวกับกฎหมายการทำแท้งว่า เหตุผลประการหนึ่งที่มีผู้คัดค้านเสรีภาพในการทำแท้งมาจากความเป็นจริงที่ว่า ผู้หญิงส่วนใหญ่ที่ทำแท้งในสหรัฐ คือ ผู้หญิงที่ยังมิได้แต่งงาน การอนุญาตให้ผู้หญิงที่ตั้งครร์กเหล่านี้หลีกเลี่ยงจากการตั้งครร์กที่ปิดบังหรือการตั้งครร์กที่ไม่ถูกต้อง โดยใช้การทำแท้งเป็นหนทางออกได้รับการพิจารณาว่าเป็นการสนับสนุนต่อบาป และเป็นการยอมรับการปฏิเสธซึ่งคุณธรรมอันดีงาม จากผลการศึกษาวิจัย และทัศนะเชิงวิชาการต่าง ๆ ที่กล่าวไปแล้วชี้ให้เห็นว่า การยอมรับพฤติกรรมทางเพศของสตรี ยังถูกจำกัดอยู่ในกรอบบรรทัดฐานแบบประเพณี และการละเมิดบรรทัดฐานดังกล่าวจะนำมาซึ่งความไม่พอใจหรือการประณามจากสังคม

ดีลามาเชอร์ และแมค คอลคอยเดล (Delamater and Mac corquodale. 1979 ; อ้างถึงใน สุปาจริย์ วิชัยโรจน์. 2529 : 19) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานพบว่า เกี่ยวกับทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งคู่สรุปว่า ส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิงยอมรับการร่วมเพศเมื่อมีความรักใคร่ผูกพันในความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง 1 ใน 3 หรือมากกว่าเห็นว่าไม่จำเป็นจะต้องมีความรักใคร่ผูกพันกันก็ได้และ 1 ใน 6 หรือน้อยกว่านั้น มีความเชื่อว่า ควรจะหลีกเลี่ยงจากการร่วมเพศจนกระทั่งจะมีการแต่งงาน ข้อมูลเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่ามาตรฐานซ้อนที่ยอมรับการร่วมประเวณีเมื่อผู้กระทำเป็นชาย แต่ไม่ยอมรับเมื่อผู้กระทำเป็นหญิงนั้น ได้หมดสิ้นไปอย่างน้อยก็ในหมู่ของประชากรที่ทำการศึกษา

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่ามีปัจจัยหลายประการที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศของประชาชนที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ โดยผู้วิจัยได้กำหนดเป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่

4.1.1 เพศ

4.1.2 ถิ่นที่อยู่อาศัย

4.1.3 ระดับการศึกษา

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางเพศของประชาชนในหมู่บ้านที่มีและไม่มี การแต่งงานกับชาวต่างชาติในเขตเทศบาลตำบลบ้านโด้ อำเภอยะฮัน จังหวัดขอนแก่น ในประเด็นที่ศึกษา มี 7 พฤติกรรม ดังแผนภูมิ

